

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 10.— mesečno.
četrtletno K 30.—
Če pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 9'50. — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik popoldne.

Posamezna številka stane 60 vln.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Jurčičeva ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Leto III.

Maribor, torek 22. junija 1920.

Št. 137.

Nove ruske zmage nad Poljaki.

Regentovo spremstvo pri posetu Slovenije. — Turška vstaja. — Nova nemška vlada sestavljena.

Albanija.

Ni je v Evropi, pa tudi skoro v ostalih delih sveta točke, kjer bi se že toliko časa leto za letom, mesec za mescem prelivala kri, kjer bi se vršili večni nemiri, poboji in vojne, kakor v Albaniji. Pred početkom osvobojevalnih vojen je pripadala sicer Turčiji, toda popolne vlade tudi Turki niso nikoli imeli nad njo. Albanci so bili samostojni. Davkov, katere so plačevali skoro vsi drugi podaniki turške države carigradski sultanovi vladi, Albanci niso plačevali. Če so hoteli imeti Turki od Albancev davke, so si jih morali iztirjati sami in to s silo. Toda to iztirjevanje davkov ni bilo malenkostno; včasih je bilo treba za to akcijo poslati v Albanijo cele armade vojaštva do pet, deset in še več tisoč mož. Kar pa je ta armada iztirjala, je bilo manj vredno nego ono, kar se je za to delo potrošilo.

Poleg tega pa so bile tudi pomladanske vstaje vsako leto na dnevnem redu. Ko je prišla pomlad, so se skoro redno vsako leto zbrale velike albanske vstaške čete ter napadle turške posadke, urade itd. ter navadno zadobile neomejeno vlado v deželi.

Rogaška Slatina.

Naša letošnja sezona se je začela v znamenju črešenj. Črešnja je sicer brezpomembna stvar toda v nemški Avstriji je bila zaradi črešenj cela revolucija, 16 ljudi je bilo mrtvih in padla je ena cela vlada. To so svetovni dogodki, kajti zaradi črešenj doslej še ni padla niti najslabša vlada. Sicer pa je znano, da stoje zdaj vse vlade na slabih nogah in ni nič čudnega, če jih črešnje podirajo. Pri nas v drž. zdravilišču zaradi črešenj ni bilo revolucije in upajmo, da niti kakih drugih nesreč. Vsako jutro so jih prinesli kmečki možje v koših, nekateri pa so jih celo pripeljali na vozičkih. Navadne črešnje so bile po 2 K liter, boljše po 3 K, najboljše po 4 K. Kadar pa jih je bilo preveč, je vsak prodajalec po 1 K popustil in zato je jedlo črešnje vse staro in mlado.

Gostje, ki so prišli iz krajev, kjer so bile črešnje po 6—8 K, se niso mogli načuditi, kako je na Slatini vse po ceni. Neki zagrebški gospod s precej sumljivim nosom je vprašal prodajalko, priprosto dekle, zakaj tako poceni prodaja, pa je rekla: »Črešnje je dosti, za vse jih je Bog dal. Saj boste tudi vi zdaj nam moko dali bolj po ceni, ko

Turčija je imela z Albanijo neprestano sitnosti.

Ko so v balkanski vojni premagali združeni narodi Turčijo, so si osvojili Srbi in Grki tudi Albanijo, katera bi jim bila morala po tozadevni medsebojni pogodbi tudi pripasti. Spočetka so nastopili Albanci odločno proti Srbom in Grkom, pozneje pa so se, posebno s Srbi po posredovanju Esada-paše malo bolj zblížali. Omogočili so celo zavzetje Taraboša in s tem Skadra.

Toda to prijateljstvo ni trajalo dolgo, kajti že kmalu po srbsko-bolgarski vojni so že zopet napadli Srbijo, ki jih je pa kmalu premagala ter vrgla čez mejo. Za tem pa je prišel v Albanijo od centralnih držav določeni princ Wied, da si ustvari državo, kjer bodo njegovi potomci vladali »po božji milosti«. Toda Albanci niso dolgo poslušali ukazov tega nemškega kneza. Esad-paša in njegovi pristaši so nahujskali nanj vso Albanijo in na svojo stran so dobili tudi Italijane in deloma tudi Srbe in tako je bila usoda Wiedovega princovanja v Albaniji kmalu končana. Moral je oditi in za njim kmalu tudi vsi drugi tuji diplomati, politiki, uradniki itd. Z Wiedovim odhodom je postala Alba-

nija popolnoma samostojna, toda ne za dolgo. Vihar svetovne vojne je prinesel tudi njej kmalu okupacijo.

Prvo so jo, kmalu po napovedi vojne Italije proti Avstroogrski, zasedli Italijani, katerim so se pozneje ob umiku pridružili tudi Srbi, dokler niso Italijanov in Srbov iz večine albanske zemlje izrinile avstrijske in nemške čete. Ves ta čas okupacij je izgledalo, kakor da se Albanci mnogò ne brigajo za te okupacije, toda tako je izgledalo le na zunaj, kaj oni, ki niso nikoli mogli strpeti nad seboj nobene vlade, najmanj pa še tuje nadvlade, so tudi ves ta čas okupacij pridno trebili te usiljive tujce. Albanske kroglice so v tem času zadale smrt marsikateremu Italijanu, Srbu, Grku, Avstrijcu in Nemcu. Posebno hudo so zdelali umikajočo se srbsko vojsko.

Te okupacije pa so povzročile, da se Albanija ves čas svetovne vojne ni udeleževala kot samostojna država. Poraz centralnih držav na macedonski fronti in njemu sledeča splošna katastrofa pa je Albanijo na mah osvobodilo vseh tujcev, razen Italijanov, ki so po odhodu Avstrijcev, Srbov in Grkov zasedli vso Albanijo. Italijani so žrtvovali

je je preveč. Tako se kupovalci in prodajalci dobro razumejo med seboj. Govore — pri črešnjah namreč — vsi po jugoslovensko. Otroci skačejo po promenadi in vsak ima polna usta črešenj. Rudeči so kot črešnje; saj ni čuda na tako zdravem zraku in vsak dan toliko črešenj. Tudi gospodičnam prav lepo pristaja, ko jih zobljejo s svojimi lepimi ustnicami. Človek bi kar zraven jedel. Toda navadno pride kdo drugi in pomaga zobati. Črešnje je namreč prav prijetno skupaj jesti. Vselej ne, slovenski pregovor pravi: z velikimi gospodi ni dobro skupaj črešenj zobati. Jaz bi jih s takimi gospodi niti ne hotel; prvič ker se rad držim modrih peregovorov, drugič pa zato, ker jih sami preveč pojedjo. Gospodične so vendarle radodarnije. In potem: boljše tekne. Jaz sicer tega še nisem skušal, ampak pravijo... Zato vidiš vsako jutro na celi promenadi par za parom: vse zoblje črešnje. In pri tem je še zabava in smeh.

Rekel sem, da se pri črešnjah govori po jugoslovensko, drugače se sliši razne jezike, ki so vsi več ali manj v naši mili Jugoslaviji. — Ruska gospodična in jugoslovenski častnik se n. pr. učita skupaj angleško. Dokler se ne bosta naučila, se morata razume-

vati v mednarodnem nemškem jeziku. Jaz bi bil zato, da bi se on učil rusko od nje in ona od njega srbsko. Toda to vendar oba že znata, zato se je treba učiti kaj novega. — Drugi se uče francosko. Francosko učiti ni tako enostavno kakor črešnje zobati, zato je tam bolj težko dobiti tovariša za pomoč. Vidi se torej, da smo res v svetovnem letovišču in skušamo biti vsestransko internacionalni. K temu spada tudi bar. Pravijo, da imajo v Zagrebu že tri in četrto bo v Slatini. Zagreb je sploh moderno mesto, ki rado koketira s Parizom. Zato si Zagrebčani niso mogli misliti, da bi bil »Roč« brez bara. Pravijo, da ga bodo otvorili 3. julija. Sploh se pripravljajo velike reči.

Starega hotela »Bauer« v gozdu ni več. Tam bo stala sedaj »Luna«. In v »Luni« bo bar. Pa še druge stvari. Pravijo, da se ne bo nihče dolgočasil, plesalo se bo na najmodernejšie načine, v kabaretu bo petje in godba, celo igralci bodo imeli svoj klub »Monte Carlo«.

Za sedaj še ne mislimo tako visoko, dasi je visoka sezona pred nami. Zastopan je posebno trgovski stan. Padanje cen je sicer resna stvar — toda o tem izve trgovec tudi v Slatini, saj mu nudi pošta vse ugod-

za Albanijo že mnogo, vzdrževali so tam italijanske šole itd. in sedaj so pač mislili, da se bodo tam končno tudi res utrdili.

Nekaj časa je res izgledalo, kakor da žive z Albanci v miru, toda že kmalu po prvih mesecih italijanske okupacije se je opazilo, kako narašča pri Albancih nezadovoljstvo napram Italijanom. Letošnjo spomlad pa je to nezadovoljstvo naenkrat zadobilo konkretnije oblike. Pričeli so se krvavimi spopadi, ki so se vedno bolj množili, dokler niso sedaj narasli v pravo vstajo, v narodno vojno Albancev proti Italijanom, ki je te dni dosegla višek s sramotnim porazom poslednjih. Italijani so kot dobri diplomati takoj spoznali, da je vodja vsega tega gibanja Esad-paša — in sklenili so ga umoriti, ter to, s pomočjo izdajalca v osebi v Italiji izšolanega albanskega dijaka, tudi storili. Mislili so si pač, da se bodo ovce razkropile, če bodo izgubile pastirja, toda tu so se zmotili, kajti Albanci niso ovce. Umor Esada je dosegel ravno nasprotni učinek. Albanci so se vrgli še z večjim ogorčenjem nad Italijane.

Kako bo končala ta najnovejša albanska borba, se še ne da proročati, gotovo pa je, da ne bodo Albanci nikoli nikomur pokorni, ne Italijanom, ne komu drugemu. In če bodo Italijani pri svoji želji po nadvladi nad Albanijo še nadalje vztrajali, jim bo to zadajalo stalno rane in ogromne izdatke, a nikakih koristi.

Dnevne vesti.

Okrajni zastop Maribor. Z dežele nam pišejo: Kaj naj to pomeni? To naj pomeni, da smo zelo v skrbeh, ako je o'rajni zastop za Maribor že umrl, ali se še le bori s smrtjo. Kdor zdaj vidi naše okrajne ceste, naša občinska pota, mora priti do zaključka, da je slavní okrajni zastop za okraj Maribor neznanega dne brez mrtvaškega oznanila mirno v Gospodu zaspal. Kajti če bi še kje živo taril, bi ne mogel pustiti naše ceste v tako žalostnem stanju kakor se nahajajo že od vojne sem. Vojna je vse ceste, tudi okrajne, strašno razrušila, posebno one v Pesniški dolini in proti Sv. Jakobu. Ko smo slišali, da je po vojni ta zastop prevzela večina SLS in da je povišala davek od 17 na 42 odstotkov, smo upali, no, zdaj bo kmalu bolje. Če tudi

nosti, da je v stalni zvezi s svojim domom. Nekateri se temu zelo čudijo, kajti v Zagrebu n. pr. je treba dati bankovec za 10 ali 20 K pod blanket, da gre brzojav naprej. Brez tega bakšiša se pošlje po pošti v pismu. Pri nas stori uradnik svojo dolžnost brez podkupovanja. Ljudje, ki prihajajo od juga, se temu zelo čudijo in pravijo, da je malo kje tak red kakor v »Roicu«. Nas pa to zelo veseli, kajti na ta način dobi trgovec prej zvezo v Slatino nego v Zagreb. Sveti Menard se je letos razjezil in obljubil vsled majske suše 40 dnevni dež. K sreči ga pošilja v Slatino navadno po noči. S tem smo vsi zadovoljni. Zato se razvija letošnja sezona pri splošni zadovoljnosti in je povsod mnogo dobre volje. Julij in avgust bosta prinesla nam toliko gostov, da bo težko vsem postreči: toda pripravljeni smo na vse. Ako bo treba bomo spravili pod streho tudi večje število gostov nego smo jih imeli v prejšnji sezoni. Hoteli so bogato opremljeni in pripravljeni od »Solnce« do »Lune«.

Prihod regenta Aleksandra je nekoliko zmotil naš koncertni program, ker bodo pevska društva ostala v domačih mestih. Sicer pa še vedno upamo, da vsaj mimogrede obišče regent naše drž. letovišče, kjer je bil pred leti gost. Hotel, kjer je stanoval, bo baje poslej nosil njegovo ime.

imajo klerikalci glavno besedo, vendar so oni tudi interesirani, da dobimo polagoma boljše ceste in pota. Od načelnika seveda ne moremo zahtevati, da bi se zanimal tudi za naše ceste, kajti on je v prvi vrsti odvetnik, kakor je zadnjič sam izjavil v »Straži«, v drugi vrsti še le vladni komisar mesta Maribora, kje naj vzame čas, da bo služil še tretjemu gospodarju? Vsaj toliko časa naj si vkrade pri obeh gospodarjih, da napiše posmrtnico svojemu neumornemu delu na čelu okrajnega zastopa.

Pri pregledu evidence rezervnih in upokojenih oficirjev ter vojaških uradnikov se je dognalo, da biva v območju mariborske polkovne okrožne komande še vedno nekaj rezervnih in upokojenih častnikov ter vojaških uradnikov, ki se kljub opetovanim razglasom po časopisih in potom občin še vedno niso prijavili mariborski polkovni okrožni komandi. Ker je vsled tega onemogočena natančna sestava evidenčnega zapisnika, pozivljajo se še enkrat vsi oni rezervni in upokojeni častniki ter vojaški uradniki ki se dosedaj še niso prijavili, da to storijo najpozneje do 31. julija 1920. V prijavi morajo navesti šaržo, ime in natančno bivališče. Ako se bode po preteku tega termina dognalo, da se ta ali oni rezervni ali upokojeni častnik ter vojaški uradnik kljub temu zadnjemu razglasu ni prijavil, klicalo se bode dotičnega na odgovornost. Pri tej priliki se opozarjajo vsi rezervni in upokojeni častniki in vojni uradniki, da morajo vsako spremembo svojega bivališča in svojih zasebnih razmer (povišanje, sprememba domovinstva, ženitev itd.) takoj prijaviti mariborski polkovni okrožni komandi. Oni rezervni in upokojeni častniki, vojaški uradniki, naši državljani, ki odpotujejo v svrhu študij itd. za več časa v inozemstvo, morajo naznaniti mariborski polkovni okrožni komandi naslov one osebe, ki biva v tuzemstvu stalno in katera je pooblaščen, da prevzame za dotičnega določeno službeno pošto. Prijaviteli se morajo tudi vsi oficirji in vojaški uradniki, tuji državljani, kateri bivajo stalno v naši državi.

Udeležba pri letošnjem cepljenju novorojenčkov proti kozam je bila jako slaba in maloštevilna. Občinstvo se ponovno opozarja na važnost cepljenja proti kozam in in na tozadevno naredbo ministrstva za narodno zdravje, glasom katere se vsak rodbinski poglavar ali njegov odgovorni namestnik, kateri bi te dolžnosti brez tehtnega vzroka ne izpolnil, kaznuje z globo 10 do 1000 K, oziroma z zaporom od enega do šest tednov. Cepljenje novorojenčkov proti kozam se nadaljuje dne 22., 23. in 24. junija in sicer 22. junija v ljudski šoli na Cafovi ulici za novorojenčke župnije Sv. Marije, dne 23. junija na mestnem fizikatu, Stolna ulica 7./II. (Glavna pošta) za novorojenčke stolne in mestne župnije in dne 24. junija v ljudski šoli na Ruški cesti za novorojenčke Sv. Magdalenske župnije, vsakokrat od 9. do 12. ure.

Državna gimnazija v Mariboru. Sprejemni izpiti za 1. razred bodočega šolskega leta bodo v soboto dne 3. julija od 10. ure dalje. Vpisovanje se vrši dne 2. julija od 10. do 12. ure ter na dan izpita od 8. do 9. ure. Kdor se ne more osebno vpisati ob navedenih urah, naj pošlje v svrhu vpisa pravočasno krstni list in zadnje šolsko izpričevalo (šolsko oznanilo) gimnazijskemu ravnateljstvu. Jesenski sprejemni izpiti bodo dne 16. septembra.

Mestno knjigovodstvo, daje p. n. občinstvu na znanje, da krožijo 2 in 1 kronski bankovci z žigom: »Stadtrat Marburg, Stadt-gemeinde Marburg, Stadtschulrat Marburg.« Ti bankovci so nepravilno žigosani, vsled česar se smatrajo kot falsifikati in se ne sprejemajo.

Trgovski list izide s prihodnjim mesecem. Trgovci ki si žele ta velevažen list naročiti, naj pošljejo svoj naslov na trgovski gremij v Mariboru. Ta list je strogo strokoven, ter bode vsakdo našel v njem razna potrebna navodila za trgovino, carino itd.

Mariborčani in okoličani, 27. t. m. v Rogaško Slatino! Kakor smo že poročali, prirede gojenci in gojenke mariborskega učilišča dne 27. t. m. ob 11 uri dopoldne velik ljudski koncert v Rogaški Slatini. Nastopilo bo 120 pevcev in pevk. Ta dan je kaj pripraven tudi za Mariborčane in okoličane, da se pridružijo in zlete v prelepo Rogaško Slatino. Odhod iz Maribora ob 3. uri zjutraj, povratek zvečer ob pol 23. uri.

Deželna zveza kranjskih obrtnih združenj v Ljubljani pozivlja vse načelnike obrtnih zvez in združenj v Sloveniji, da najdalje do 26. junija 1920 zvezi naznanijo svojo udeležbo pri sprejemu regenta, da se ta istim prostor na skupni tribuni obrtništva zagotovi. Načelniki imajo pol vožnje na železnici. 26. t. m. ob 9. uri zbiralisti v zveznih prostorih, palača trgovske in obrtne zbornice. Ob 11. uri sprejem obrtniške deputacije. Oč 2. (14.) uri popoldan sestanek vseh načelnikov v »Državni obrtni šoli« v prevažnih obrtnih zadevah. Dogovor glede izleta na koroški obrtni dan. Prijave in pojasnila na Engeloert Franchetti, Ljubljana.

Organizacija vojnih invalidov, vdov in sirot, poverjeništvu v Mariboru, priredi v torek, dne 29. junija ob pol 10. uri dopoldne v prostorih Gambirine dvorane drugi izvanredni občni zbor. Pri tej priliki se pozivajo vsi vojni invalidi, vdove in sirote, oziroma člani te organizacije, da se tega občnega zbora množestveno udeležijo.

Danes ob pol 12. uri se vrši v prostorih Jugoslovenske Matice v Sodni ulici št. 32 dogovor o uprizoritvi kresnega večera v vojni realki na Vidov dan 28. t. m. v korist koroškega plebiscita. Vabljeni so zastopniki društev, kulturni delavci itd., da se dogovora gotovo udeležijo.

Železničarsko pevsko društvo »Drava« je priredilo v nedeljo popoldan izlet v Limbuš, kjer je prvič stopilo pred javnost. Dež, ki je počel padati kmalu po poldnevu je preplašil mnogo izletnikov, ko pa se je nebo zopet zjasnilo je pohitelo v Limbuš lepo število ljudi. Na vrtu Robičeve gostilne se je razvila živahna zabava. »Drava« je zapela Aljažev »Triglav«, Grbičev »Najlepši« ter »Ljubici pod oknom«, Nedvedov »Mili kraj«, Satnerjev »Pogled v nedolžno oko«, Devovo »Če so tiste stazice«, Maroltovo »Ko piščica na tleje gre«, Prelovčev »Jaz bi rad rdečih rož«, Aljažev »Peričnik« ter Volaričev »Razstane«. Društvu se je poznalo, da je to njegov prvi nastop, vendar pa je izvajalo nekatere točke prav izbornu in tako pokazalo, da smemo pričakovati od njega še mnogo lepega. Med odmori so svirali društveni tamburaši. Vsa prireditve je bila iskrena.

Občine, ki želijo, da se v njih krajih osamosvojijo slov. trgovci, naj pošljejo tozadevne dopise nemudoma trgov. gremiju v Mariboru, kateri ima več trgovcev v to svrhu na razpolago.

Trgovci, ki se pečajo z nakupom jedilnih gob, malin in drugih jagod ki služijo za vkuhanje, naj oddajo nemudoma svoje naslove pri trgovskem gremiju v Mariboru.

Kultura in umetnost.

Častni večer Frana Gregorina. V četrtek 24. t. m. ima svoj častni večer eden najbolj marljivih mlajših članov našega gledališča, g. Franjo Gregorin. Skozi celo sezono je bil skoro v vsaki igri zaposlen. Mlad je še ta talent in nerazvit, sicer je pa pokazal od nastopa do nastopa očitne napredke in če ga ne bo utrudila trnjeva pot umetniškega življenja, postane Gregorin gotovo ena najboljših moči sedanjega naraščaja gledaliških igralcev. Za svoj častni večer si je izbral eno najbolj priljubljenih iger letošnje sezone in sicer »Veseli dan« ali »Matizhek se sheni«, igra ki je letos največ ljudi privabila v gledališče.

Konec letošnje sezone. Letošnja sezona našega gledališča se bliža h koncu. Kot zadnje predstave bodo izbrana dela slo-

vanske literature. V petek gre zadnja noviteta preko našega odra in sicer znamenito rusko delo »Na dnu«. V soboto gostuje N. Vavrova iz Zagreba v Hasanaginici v naslovni vlogi. Nina Vavrova je v Zagrebu žela velikanske uspehe v tej vlogi. Kot krona sezone pa naj bi bilo gostovanje »največje jugoslovenske umetnice, gosp. Strozzi-jeve v »Smrti majke Jugovičev« ki se vrši v torek 29. t. m.

Kakšne neposredne davke imamo in kako jih plačujemo? Izdala in založila Zveza delavskih zadrug v Mariboru. Str. 48; form 8. Cena 5 K, po pošti 5'30 K. »Zveza delavskih zadrug v Mariboru« je izdala pod zgorajšnjim naslovom lično brošuro, ki je sestavljena na res strokovnjaški način ter daje vsa potrebna pojasnila in navodila glede davkov in njih plačevanja. Brošuro, ki se dobiva po knjigarnah, ali pa pri »Zvezi delavskih zadrug v Mariboru«, Ljudski dom, najtopleje priporočamo.

Miguel Cervantes, Tri novele. Iz španščine prevel dr. Ivo Šorli. V Ljubljani 1916. Izdala in založila Tiskovna zadruga. V 8°, 96 str. (»Prevodna knjižnica« 3. knjiga.) Cena broš. 10 K, vez. 16 K po pošti K 1'80 več. Autor nesmrtnega »Don Quižota« je tudi med počelniki španske novele. Izmed njegovih takozvanih vzornih novel je izbral dr. Šorli troje, za Cervantesa in za njegovo dobo posebno značilnih. »Prevara z ženitvijo« nam pripoveduje prestano in vedno novo zgodbo o ženinu, ki išče »dobro partijo«, pa se ujame v lastno zanko. Polna romantičnih zapletlajev je novela »Moč krvi« in prav v duhu časa nam slika tretja izborna organizirana bratovščina vagabundov in tatov. Prevodu je dodal prelagatelj informativen članek o Cervantesu. Knjiga se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Slov. mestno gledališče.

Repertoar tekočega tedna:

V torek 22.: »Kralj na Betajnovi«. Ab. A—53.
V sredo 23.: »Smrt majke Jugovičev«. Vojaška predstava.
V četrtek 24.: »Veseli dan ali Matizhek se sheni«. Ab. B—53. Častni večer Frana Gregorina.
V petek 25.: »Na dnu«. Izv. Ab.
V soboto 26.: »Hasanaginica«. Gostuje Nina Vavrova iz Zagreba. Ab. A—54.
V nedeljo 27.: »Na dnu«. Ab. B—54.

Porotno sodišče.

Afera Deng iz Ptuja.

Maribor, 18. junija.

Stavbni mojster Viljem Deng iz Ptuja je obtožen, da je dne 17. marca t. l. z namenom Jakoba Simoniča oškodovati za 10.000 K v civilni pravdni zadevi pred okrožnim sodiščem Maribor prisegel krivo: »Ich schwöre zu Gott dem Allmächtigen, den Allwissenden einen reinen Eid, dass ich tatsächlich am 11. Oktober 1918 den Beklagten Jakob Simonič auf Rechnung der Aepfelflieferung den Betrag von 10.000 K ausbezahlt habe... Na podlagi te prisege se je sklenila poravnava, v kateri se Simonič zaveže Dengu plačati 16.998 K 80 v. pogojno, da Deng izvrši zgoraj omenjeno prisego, kar je Deng res storil. Simonič pa je na to doprinesel dokaze, da mu Deng takrat ni mogel plačati 10.000 K ker je bil Simonič dne 11. oktobra 1918 težko bolan, torej niti v Ptuj ni bil. Deng pa nasprotno trdi, da ima od Simoniča lastnoročno potrjeno in izplačilo tudi v knjigi zabeleženo.

Po izvedbi izvedenec dr. Robiča (Ljubljana) in prof. Cotiča (Maribor) pa je dotično potrdilo ozir. podpis — ponarejen. Prof. Cotič je z vso gotovostjo izjavil, da je podpis ponarejen. Tudi je več prič priseglo, da Simonič tistega dne ni bil v Ptuj, ampak doma bolan na španski gripi. Potem je obtoženi Deng tudi glede kraja tega dozdevnega izplačila v nasprotju; enkrat trdi, da je bilo to v njegovi pisarni, drugič pa da je bilo na kolodvoru Ptuj. Zanimivo je dalje, da je Deng predložil

navrstveno spričevalo mestnega županskega urada v Ptuj a prvič je to spričevalo brez vsakega podpisa in drugič je šef dotičnega urada njegov zagovornik dr. Senčar.

Ker zagovornik dr. Senčar z izpovedbo prof. Cotiča ni zadovoljen, je predlagal preložitev razprave v svrhu zaslišanja še enega izvedenca prof. Vesela iz Ljubljane.

Temu predlogu je senat ugodil in se je razprava preložila na zadnji dan porotnega zasedanja, dne 3. julija.

Verižniška zgodba.

Maribor, 21. junija.

Vladimir Pavšek (Pavlšek) rojen 9. februarja 1898 v Žalcu, kot nezakonski sin »visokega dostojanstvenika«, ki opravlja danes odlično mesto v Jugoslaviji... brez premoženja, vdovec je dovršil spodnjo gimnazijo in trgovsko akademijo v Gradcu, bivši praporščak, uradnik pri mestni aprovizaciji, slednjič — trgovec v Grajski ulici.

Državni pravdnik ugovarja, da bi bil obtoženec praporščak, ampak je bil le enoletni prostovoljec desetenik in se poleg tega glede njegovega vojaškega razmerja nahaja akt, ki se na začudenje javnosti niti prečital ni. Toda državni prdnik mora za svoje dvome, o Pavškovi vojaški karieri takoj kapitulirati. In to jednostavno! Izmed poslušalcev se oglasi eden navzočih častnikov ki izpove, da ga je videl kot praporščaka in da neka občinstvu in poroti nepojasnjena vojaška komisija, ni mogla dognati — kaj tega ni nihče razumel. Po prisegi porotnikov pa so prišli nato, da eden porotnikov — g. Riha, niti priseči ne zna slovenski ter so ga kratko izmenjali. Nato se prečita

Obtožnica:

I. da je Vladimir Pavšek (Pavlšek) v jeseni l. 1919 ponaredil izkaznice centralne uprave za trgovski promet za inostranstvo v Beogradu, podružnica Ljubljana, števil. 12376—12385 glede roka veljavnosti in označbe izvoznega blaga in tako ponarejene izkaznice prodal: 4 Rudolfu Florjanu, ravnatelju »Krafftaterzentrale der steiermärkischen Landesregierung in Graz« za 40.000 K; 2 Rudolfu Herzogu, trgovcu v Mariboru za 10.000 K in 2 Teodoru Lesjaku za 8000 K;

II. da je januarja t. l. v Mariboru policijskemu komisariatu in preiskovalnem sodniku obdolžit Primoža Šota iz mišljenega hudodelstva goljufije, da je njegova obdolžitev povzročila oblastveno preiskavo zoper obdolženca — in s tem zakrivil: ad I: hudodelstvo goljufije po § 197 k. z. ad II. hudodelstvo obrekovanja po § 209 k. z.

Iz razlogov obtožnice posnamemo samo kratko: Pavšek je 1. julija 1919 od zgoraj omenjene centralne uprave dobil 10 izvoznic za slive in 10 izvoznice za krompir, vsaka izvoznica po 1 vagon = 10.000 kg, rok izvoznice veljaven do 30. julija 1919. kot prejemnik blaga je bil označen I. Kestler Wien. Izvoznice so bile — in to je za centralno upravo značilno — pisane s svinčnikom, tako da je Pavšek prav lahko zradiral besedilo »suhe slive« in rok »30. julija«, in napisal: koruza, suhi fižol, (veljavno do 30. novembra 1919).

Vsa pozornost občinstva se obrača na

zaslišanje obtoženca.

Na vprašanje predsednika (viš. sod. svet. Raynikar) če se prizna krivega, odgovori tiho: da! Nato pripoveduje polglasno: Dobil sem od centralne uprave 10 izvoznice za krompir in 10 za suhe slive. Na vprašanje zakaj ni izvozil sliv, odgovori, da bi bile bosanske slive prišle prepozno. Izvoznice za krompir je poslal nazaj, zato pa dobil zagotovilo, da dobi izvoznice za 50 vagonov žganja. Predsednik: Kako ste prišli na to misel ponarediti izvoznice in zakaj? Obtoženec: Ne vem kako sem prišel na to misel, vem le, da sem jih radiral, ne vem pa kaj me je do tega gnalo... ogoljufati s tem nisem hotel nobenega.

Nato pride k izpovedbi, kako so izvoznice prišle v roke posameznih tyrdk. Florjan v Gradcu jih je dobil od Omersa, Ta Omersa je bil svojčas moj učitelj in lani lastnik kavarne

„Promenade“ v Kokošinekovem drevoredu. Predno sem mu izvoznice izročil, sem šel sam v Špilje, da se tam pri obmejnem uradu prepričam, če jih spoznajo da so radirane ali ne. Rekli so mi, da so izvoznice pravilne. (Začudenje.) Predsednik: Tudi še zdaj niste mislili, da je to goljufija? Obtoženec: Ne! Florjan je izplačal 200 K, ostalo pa je rekel, da izplača, ko se prepriča, če so izkaznice pravilne.

Tudi za Herzoga je posredoval Omersa, ki je zato dobil 2000 K. Herzogu sem potem škodo povrnil v gotovini 3500 K ostalo v blagu.

Za Lesjaka je posredoval Mihelin. Izvoznice sem oddal pogojno, da pred odpravo blaga počaka mojega brzojava. Blago res ni odšlo. Z Lesjakom sva se ined tem pogodila, da mu 8000 K povrnem.

(Konec prih.)

Zlet Sokolskega Saveza SHS v Maribor dne 29. avgusta 1920!

Zadnje vesti.

Regentov obisk Zagreba in Slovenije.

LDU Zagreb, 21. junija. Danes ob 12. uri prevzame v Banskih dvorih častno stražo dvorna garda z godbo.

LDU Zagreb, 21. junija. Doznava se, da bosta regenta spremljala na njegovem potovanju tudi generala Pliverić in Maister.

LDU Zagreb, 21. junija. Z regentom bodo dospeli v Zagreb ministrski predsednik dr. Vesnić, minister za pošte in brzojav dr. Drinković, prometni minister dr. Korošec, minister za šume in rude Kovačević, minister za socialno politiko dr. Kukovec, nadalje minister dvora Janković, prvi adjutant general Zečević, drugi adjutant polkovnik Trifunović, komandant garde polkovnik Stopčević ter adjutant podpolkovnik Popović, podpolkovnik — adjutant Velja Dimitrijević, ordonančni častnik major Aleksa Dimitrijević, upravnik dvora major Raketić, tajnik kraljeve pisarne Petrović-Njeguš itd.

Rusko-poljska vojna.

DKU Moskva, 21. junija. (Brezžično.) Frontno poročilo: V odseku Rešice smo potisnili sovražnika na desni breg Dnjestra. Pred umikom je še razdril železniški most. Na jugozapadni fronti so dosegle naše čete pri zasledovanju sovražnika črto 50 verst pred Korostynom. Naše čete so zasedle Žitomir Berdičev ter Kasatin. V odseku Smerinke se sovražnik umika, južno od železniške proge je v teku večji spopad.

DKU Moskva, 21. junija. (Brezžično.) V vsek Ploka smo odbili sovražne napade. Naše čete so zavzele Rešico in mesto Vinic ter zasledujemo dalje bežečega sovražnika.

Turška vstaja.

DKU Pariz, 21. junija. (Brezžično.) Po poročilu »Tempsa« skušajo turški nacionalisti obiti angleške oddelke ter ogroziti Carigrad od čamlidžanskih višin na azijski obali Bospora.

DKU Washington, 21. junija. Po poročilu iz Carigrada so zavzele čete Mustafa Kemal-paše ameriško šolo pri Tiflisu ter pomorile tamkaj skrite begunce.

Poljska kriza.

DKU Varšava, 21. junija. Na predlog Jana Priskiga je poveril predsednik Pilsudski sestavo nove vlade poslancu Witeszu.

Položaj v Albaniji.

DKU Rim, 21. junija. (Brezlično). Položaj v Albaniji je nespremenjen.

Nova nemška vlada.

DKU Berlin, 21. junija. (Wolff). Kabinet se je sestavil sledeče: Ministrski predsednik Fehrenbach (centrum), notranji minister dr. Koch (demokrat), finančni minister dr. Wirth (centrum), poštni minister dr. Gieswerth (centrum), prehrana dr. Hermes (centrum), bramba Gessler (demokrat), justica Heinze (nemška ljudska stranka). Za zakladnega ministra se predlaga I. Karlsdorffer, gospodarsko in delavno ministrstvo še ni zasedeno. Zunanje posle prevzame najbrže tajni svetnik Simon. Ministrstvo za obnovo pa se najbrž dodeli kakemu drugemu ministrstvu.

DKU Berlin, 21. junija. (Wolff). Državni predsednik je imenoval predsednika narodne skupščine Fehrenbacha za državnega kanclerja.

Avstrijska kriza.

DKU. Dunaj, 21. junija. Danes ob 16. uri se je vršila seja glavnega parlamentarnega odseka na kateri je izjavil predsednik Seiz, da pogajanja za sestavo nove vlade še niso tako daleč uspela, da bi že lahko podal kaka pojasnila.

Bojkot Madžarske.

DKU Dunaj, 20. junija. Po poročilih listov se je po sklepu strokovnih zvez poštnih uslužbencev, danes pričel poštni, brzojavni in telefonični bojkot Madžarske.

DKU Linz, 20. junija. »Volksblatt« poroča, da so sklenili gornjeavstrijski nesocijalistični poštni, brzojavni ter telefonski uslužbenci, da bodo poskrbeli, da se onemogoči bojkot Madžarske.

Japonci v Sibiriji.

DKU. Washington, 21. junija. Iz Tokija se poroča, da je sklenila japonska vlada poslati v Sibirijo nove čete.

Borzna poročila.

LDU Curih, 21. junija. (Borza.) Devize: Berlin 1445, Holandija 198.40, Newyork 550, London 21.82, Pariz 43.85, Milan 33.10, Bruselj 45.60, Kodanj 93, Stockholm 120.25, Kristijanija 98, Madrid 91.40, Buenos Aires 237, Praga 12.45, Zagreb 7, Budimpešta 3.15, Varšava 3.20, Dunaj 3.80, avstrijske žigosane krone 3.80.

LDU Dunaj, 21. junija. (Borza.) Devize: Amsterdam 58.75, Berlin 425, Curih 27.90, Kristijanija 2700, Kodanj 2500, Stockholm 3225; valute: nemške marke 421, romunski lei 310, bolgarski levi 280, švicarski franki 27.65, francoski franki 1175, italijanske lire 900, angleški funti 589, ameriški dolarji 148, carski rublji 220; v prostem prometu: Zagreb 195—215, Budimpešta plačilo v denarju pošne hranilnice 87—99, plačilo v žigosanih kronah 87—99, Praga 348—370, Varšava in Krakov v poljskih markah 90—102.

Mala oznanila.

Vila ali pa posestvo v Mariboru ali v okolici se kupi. Ponudbe z navedbo cene na uradništvo »Maribor. delavca« pod »Vila« ali »Posestvo«.

Prva slovenska brivnica se slavnemu občinstvu priporoča. Za točno in čisto postrežbo se jamči. Fran Novak, brivski mojster, Aleksandrova cesta št. 22 (prej G. Gredlič). 243

Izdaja: Tiskovna zadruga Maribor.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska »Mariborska tiskarna d. d.«

Raznašalci časopisov

Invalidi, dobe lep zaslužek. Zglase naj se v upravnishvu „Mariborskega delavca“.

Preselitev mesarije!

Slavnemu občinstvu naznanjam, da z jutrašnjim dnevom

preselim svojo prodajalno

iz barake na Glavnem trgu k ostalim mesarijem ter se priporočam za še nadaljen obilen obisk.

Jožef Golob, mesar.

Občinska hranilnica v Mariboru

(prej Gemeinde-Sparkasse)

Orožnova ulica št. 2 (Pfarrhofgasse Nr. 2)

v lastni hiši.

Stanje hranilnih vlog K 42,442.640.26

Rezervni fondi K 2,749.997.67

===== Shramba za pupilske hranilne knjižice itd. =====

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po najvišji točasno običajni obrestni meri.

Uradije vsak dan od 8.—12. ure razun nedelje in praznikov.